

MØTEREFERAT

Til stede: Inger Stenersen, Elise Conradi, Thomas Johnsen, Eirik Bøhn Hagen, Monica Skybakmoen, Roger Niva, Trond Morkemo, Fride Fosseng, Erlend Ra, Hilde Høgås, Arnvid Hellebust, Mikael Mørk Amundsen, Magdalena Olofsson, Magnus Enger, Pernille Grydeland Paulgård, Ingunn Evensen, Trygve Kikut, Bjørn Kjetil Fredriksen, Sveinung Monsen. Referent Venke Uglenes.

Ikke til stede: Helle Lauridsen, Helen Sakrihei, Kenneth Hole, Morten Nørgaard Berg, Stefan Midtgaard, Jesper Hansen

Emne: Møte i Biblioteksystemleverandørgruppa

Dato: 07.10.2024

Til: Medlemmer i Biblioteksystemleverandørgruppa

Saksliste:

1. Runde rundt bordet
2. Ny nettside for referat og annet må godkjennes. Om den er slik dere vil ha den, legger vi den ut uten passord. Nasjonalbiblioteket.
3. Ny metadataleveranse og metadatabrønn. Nasjonalbiblioteket
4. Statistikk for samlet utlån fra hver systemleverandør. Nasjonalbiblioteket.
5. Nasjonalt lånerregister og Bibliotekkortet:
 - a. Tiden er inne for å skru til systemet for Nasjonalt lånerregister og sette på sperrere. Dette vil medføre at det feiler for de som ikke er ferdige med sin del av utviklingen. Vi må sette en dato.
 - b. Alle lånere over på noe mer sikkert enn en pålogging med PIN-kode på nett. Nasjonalbiblioteket kan bestemme at lånere må sette et høyere nivå enn PIN-kode når de logger seg inn i Biblioteksøk eller på Bibliotekkortet. Men i de ulike biblioteksystemene er det jo dere som må legge til rette for dette. Nasjonalbiblioteket vil sette i gang en kampanje ut mot alle bibliotek slik at de gjør sin del av jobben mot sine lånere.
6. Kryptering av personnummer.
7. Håndtering av avgåtte personer i NL og eksponering av disse til lokalt biblioteksystem. (Punkt som ikke var med i innkallingen)
8. OIDC. Roger Niva fra Bibliotek-Systemer vil presentere løsningen, hvor langt vi har kommet, og hvordan dette ser ut for en bruker.
9. Fjernlån. En oppdatering på bruken av NNCIP. Her ønsker Nasjonalbiblioteket spesielt å høre fra Sikt og Systematic.
10. Base bibliotek og nye innstillinger for fjernlån. Bibliotek-Systemer ved Roger legger fram et forslag.

1. Runde rundt bordet:

Alle oppføres til å sende kort sammendrag til referent etterpå.

Nasjonalbiblioteket:

Hilde Høgås:

- Anbudskonkurranse om metadatabrønn og nye leverandør for metadata. Se sak nummer 3.

Bibliotekservice

Thomas Johnsen

- Vi har lagt hovedvekten på arbeidet med Bibliotek kortet, med fokus på å få det ferdigstilt innen den gitte tidsfristen. Dette innebar grundig testing, justering og implementering av de nødvendige funksjonene for å sikre et brukervennlig og et effektivt produkt.
- Etter at den grunnleggende funksjonaliteten var på plass, fortsatte vi med en finpussing av både Bibliotek kortet og NNCIP-integrasjonen.

Sikt

Erling Fossan, Mikael Mørk Amundsen, Arnvid Hellebust

- Erling Fossan går av med pensjon, Mikael Mørk Amundsen tar over hans stilling.
- Oria tok 1. november 2024 i bruk NBs autentiseringstjeneste for BaseBibliotek, med anke på bibliotek som logger inn med biblioteknummer. BIBSYS-Feide går ut, innloggingsvindu har fått eget valg 'Pålogging for bibliotek' med undertekst 'BaseBibliotek', eller noe lignende. Bibliotek logger inn med samme passord som før.
- Anbudsprosess for ny kontrakt på biblioteksystem fortsetter. Avklaring senest mars 2025.

Bibliotek- Systemer:

Roger Niva, Monica Skybakmoen, Sveinung Monsen, Tore Morkemo,

- Videreutvikling av Biblioofil
- Jobber med å få på plass standardiserte API i samarbeid med biblioteksystemer og Redia.
- Har startet arbeid med dedupliseringsalgoritme i Biblioteksøk. Første intern testing på plass
- Nasjonalt lånerregister fase 2 – å kunne luke ut avdøde.
- Jobber med OIDC- løsningen. Eget punkt senere i møtet
- Basebibliotek- Eget punkt senere i møtet

Libriotech

Magnus Enger:

- Support, drift

Bokbasen

Fride Fosseng

- Bokbasen har arbeidet med å skrive om og bytte alle systemer. Etter å ha kjørt parallelt en periode, blei alle gamle systemer skrudd av 1. juni. Utvikling av de nye systemene fortsetter for å skape gode tjenester til alle aktører i bransjen; forlag, bokhandel, strømmetjenester og bibliotek.
- Avtalen med Nasjonalbiblioteket om leveranse av katalogposter for norsk forlagslitteratur startet 1. november, og i høst har Bokbasen jobbet med å legge til rette for denne leveransen. Katalogposter f.o.m. 1.11.24 hentes via Bokbasens API-er.
- Bokbasen er også med i et prosjekt for å komme fram til et forslag om et nytt felles emnesystem og forenkla Dewey for folke- og skolebibliotek.

Axiell

Ingunn Evensen, Pernille Grydeland Paugard , Eirik Bøhn Hagen, Magdalena Olafsson

- Løpende leveranser, lenkede datasystem, ny versjon av Arena, support for sets (begrensninger for hva som skal leveres til Biblioteksøk)

Prosjektleder – Felles formidlingsløsning

Bjørn Kjetil Fredriksen– Rogaland fylkesbibliotek

- Deltar på møtet i forbindelse med prosjekt om felles formidlingsløsning
- Et førsteutkast og forslag standardisert API-konstruksjon. Ønsker å diskutere det med alle. Oppfordrer flere til å ta kontakt for mer informasjon dersom de ønsker det.

Bibliotek 24

Trygve Kikut

- Bibliotek24 i overgang til drift og fase 2. KS sier endelig ja i desember for at bibliotek24 kan gå inn i KS.
- Lufter muligheten for å lage system for å høste inn statistikk for de digitale tjenestene hyppigere enn en gang i året. Dette er data som kan komme alle til gode.

Biblioteksentralen

Elise Conradi

- Jobber med metadataleveransene via Nasjonalbiblioteket, og også nytt emneordssystem sammen med Bokbasen.
- Videreutvikling- metadatabrønn og felles formidlingsløsning.

Systematic- ikke til stede.

Tind- ikke til stede

2. Ny nettside for referat og annet, må godkjennes.

Spørsmål om nettside er slik dere vil ha den, legger vi den ut uten passord på bibliotekutvikling

Ingen innsigelser på nettsiden, anses som godkjent. Lenke:

<https://bibliotekutvikling.no/biblioteksystemleverandorene-i-norge/>

Hilde Høgås etterlyste oppdatering av mandatet. Hun sender ut et forslag til godkjenning, som vi får lagt ut på nettstedet

3. Ny metadataleveranse og metadatabrønn.

Nasjonalbiblioteket. Hilde Høgås:

Nasjonalbiblioteket har publisert en anbudskonkurranse for en metadatabrønn. Frist for å levere tilbud er i begynnelsen av desember.

Nasjonalbiblioteket byttet leverandør for metadataleveransen 1. november 2024, men i praksis betyr det ingen endring for bibliotekene. Data vil kunne hentes både fra Bokbasen og Biblioteksentralen. Bokbasen vil heretter produsere den bibliografiske beskrivelsen i metadataleveransen for Nasjonalbiblioteket, *unntatt* emnebeskrivelsen, dvs. Dewey-klassifikasjon, hyllesignatur og alle former for innholdsbeskrivende emneord. Biblioteksentralen vil supplere med emnebeskrivelsen, men bare for den litteraturen de selv selger. Biblioteksentralen fortsetter å distribuere en samlet metadatabeskrivelse med data fra Bokbasen og Biblioteksentralen. Leveransen vil være tilgjengelig for biblioteksystemene på samme måte som i dag.

I tillegg gjør også Bokbasen en fullstendig metadatabeskrivelse tilgjengelig. Bokbasen vil hente inn Dewey-klassifikasjon og emneord fra Biblioteksentralen og inkludere dem i metadatabeskrivelsen. Det vil ta litt tid etter 1. november før dette er på plass. Den bibliografiske beskrivelsen (unntatt emnebeskrivelse) er tilgjengelig fra 1. november. Bokbasen og Biblioteksentralen vil fortsette å levere katalogdata til sine kunder via abonnement på samme måte som i dag.

[Mer informasjon om metadata til folke- og skolebibliotek.](#)

4. Statistikk for samlet utlån fra hver systemleverandør.

Nasjonalbiblioteket. Erlend Ra

Bakgrunn: I 2022 sendte Nasjonalbiblioteket ut en henvendelse om bibliotekleverandørene kan levere statistikk på utlån, hyppigere enn årlig. Hvilke bøker blir lånt ut? Hvem låner? Fikk ulike svar og innspill, og har utarbeidet en liste med ønskede felter å samle inn.

Nasjonalbiblioteket vil nå sende ut en ny henvendelse. Viktigste spørsmålene er om dette er noe biblioteksystemene kan levere? I andre omgang hvordan kan dere levere. Det er snakk om aggregerte data på utvalgte felter.

Innspill rundt bordet om dette også gjelder digitale systemer, slik som Bookbites eller om det kun er fysiske utlån? Spørsmål om å få lagt de ønskede feltene og den teknisk dokumentasjon på html på bibliotekutvikling.no. Kommentar om at dette er et godt initiativ og noe flere i feltet er interessert i.

Nasjonalbiblioteket v/ Erlend Ra sender ut en spesifisert henvendelse.

5. Nasjonalt lånerregister og Bibliotekkortet:

- a) Tiden er inne for å skru til systemet for Nasjonalt lånerregister og sette på sperrene. Dette vil medføre at det feiler for de som ikke er ferdige med sin del av utviklingen. Vi må sette en dato.

Runde rundt bordet

- Bibliotekservice- klare
- Bibliotek-Systemer- klare
- Axiel- klare for Curia, ikke klare Micromarc. De gir beskjed seinere.
- Systematic- ikke til stede.

Nasjonalbiblioteket v/ Inger sender ut e-post, setter forslag til dato for sperre.

- b) Alle lånere over på noe mer sikkert enn en pålogging med PIN-kode på nett. Nasjonalbiblioteket kan bestemme at lånere må sette et høyere nivå enn PIN-kode når de logger seg inn i Biblioteksøk eller på Bibliotekkortet.

(Men i de ulike biblioteksystemene er det jo dere som må legge til rette for dette. Nasjonalbiblioteket vil sette i gang en kampanje ut mot alle bibliotek slik at de gjør sin del av jobben mot sine lånere.)

Runde rundt bordet- hvor klare er dere til å legge til rette, hva er utfordringene? Nasjonalbiblioteket ønsker redegjørelse på epost, og sender ut henvendelse like etter møtet.

Kommentar fra Bibliotek-Systemer: Relevant at det er biblioteksystemene som autentiserer lånerne. Dette betyr at dersom en låner ønsker kun høyeste autentiseringsnivå på et bibliotek som tilbyr det (Feide eller ID-port) kan hen ikke bli låner ved et bibliotek med lavere nivå av sikkerhet. (se også punktet om OIDC).

6. Kryptering av personnummer.

Minst mulig eksponering av informasjon.

- Spørsmål: skal ingen av personalet skal kunne se personnummer?
- Svar BS: idealet er dataminimering. En bør skjule all informasjon som det ikke er nødvendig å vise. Kan sladde.
- For eksempel bruker Bibliotekservice krypterte personnummer- må registreres første gang, men er sladda resten.
- Brukerne liker ikke at en kan se deres personnummer.

7. Håndtering av avgåtte personer i NL og eksponering av disse til lokalt biblioteksystem.

Lagring av personer (dataminimerte opplysninger) som har gått bort i et eget databaseregister. (Punktet var forglemt i saklista i innkallingen)

Hver natt legges avgåtte personer inn i dette registeret. Hver natt sendes det en e-post til bibliotekenes e-postadresse (fra Base Bibliotek) med liste over hvilke N-numre som har gått bort. Pga dataminimering vil vi kun sende N-numrene i e-posten.

Tilleggsfunksjonalitet.

Det opprettes en REST-service (beskyttet på tilsvarende måte som de andre funksjonene i nasjonalt lånerregister) som kan kalles for å hente ut liste over alle avgåtte personer eller begrenset fra en bestemt dato (eks. alle døde personer etter 1/1/2024). Denne kan alle systemleverandørene bruke for å sjekke om noen av deres nasjonale lånere har gått bort og automatisk slette dem/stoppe regninger/purringer/meldinger/osv.

- Kommer mer informasjon når alt er klart, skal være på plass i løpet av november.

8. OIDC. Bibliotek-Systemer vil presentere løsningen, hvor langt vi har kommet, og hvordan dette ser ut for en bruker.

Statusoppdatering fra Biblioteksystemet ved Roger Niva

- Målet er at nasjonalt lånerregister tar seg av autentiseringa av lånere heller enn enkeltssystemet. Høyere sikkerhetsnivå
- Alle som bruker OIDC får automatisk tilgang til Feide og ID-porten.
- Axiell har tatt i det i produksjon, Lillestrømbibliotekene har tatt det i bruk
- Viste test av flyten for hvordan innlogging kan foregå fra lokalt system til nasjonalt lånerregister via nettsiden til bibliotek kortet. I tillegg kan det også legges til nye nasjonale lånere på denne måten via lokal innlogging- via Bibliotek kortet og tilbake igjen. Dette kan sendes ut på forespørsel.

9. Fjernlån. En oppdatering på bruken av NNCIP.

Her ønsker Nasjonalbiblioteket spesielt å høre fra Sikt og Systematic.

Sikt: statusoppdatering

- Det har vært mindre med saker rundt NNCIP siden i vår, bortsett fra en sak i sommer knyttet til meldinger inn til Alma. Meldinger kom ikke fram. Det viste seg å skyldes en IPv6-feil hos Alma, som etter hvert ble rettet/løste seg opp.
- Alma har rettet opp i en svakhet med bestilling av tidsskrifthefter fra Depot, der det trengs barcode med i bestillingen for å finne rett hefte. Bibliofil må trolig justeres for å gjøre bruk av barcode-data.
- Det har vært et problem med at Alma-meldinger ikke har validert. Det skal være løst nå, bortsett fra ItemShipped-melding som ikke vil ha valid verdi på elementet MonetaryValue. Dette blir ikke rettet. ItemShipped element MonetaryValue skal ihht skjema være Integer (merkelig nok), men Alma sender 0.00 når annet ikke er angitt.

Ad Cicero:

- Det var et problem med valideringen av Alma-meldinger
 - Det var også noe feil i deres system
 - Ting er rettet, og ingen henvendelser om problem siste halvår
- Nevner ellers at det fortsatt er deler av NNCIP v 1.1 som ikke er implementert rundt om, bl. a generell melding og støtte for artikkelbestilling, jfr statusdokumentet https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Gtj_8S6uaVoevChkS24nMv5aITPJ6eADRPmDVk2_4ZA/edit#gid=0

10. Base bibliotek og nye innstillinger for fjernlån.

Biblioteksøk ønsker at dere setter opp en begrensning på antall fjernlån en enkelt låner kan bestille. NB V /Inger sender ut forespørsel

Bibliotek-Systemer ved Roger Niva legger fram et forslag til nye innstillinger.

I dag er det to begrensninger i restriksjoner på fjernlån i Biblioteksøk- Sperring for hele biblioteket og sperring for et visst tidsrom.

Behov fra feltet om å:

- å låne inn selv om ikke låner ut – permanent
- å låne inn selv om biblioteket er stengt
- å ha biblioteket åpent, men fjernlån stengt.
- å låne inn, men ikke låne ut -en viss periode
- å sperre for innlån til ulike hentebibliotek

Forslag å legge dette inn som felter i **Base Bibliotek**, og at hvert bibliotek kan sette sine restriksjoner. Disse forslagene er sendt ut i forkant av møtet.

I hovedsak er dette Biblioteksøk sine behov, og får mest å si for lånere der. Likevel må/bør dette også ligge i de ulike systemene. Hva må det enkelte biblioteksystem gjøre for å gi støtte til disse feltene?

Sikt støtter opp om en mer differensiert løsning på det med 'stengt', og kan også anvende det i Orias fjernlånsportal. Men har noen innspill:

- Tror det er nyttig å holde begrep entydige og adskilte, stengt mht de tre begrepene fjernlån ut, fjernlån inn og hentested.
- Til hentested kan det kanskje være nyttig med et notefelt, ikke bare et ja/nei-felt som skal tolkes?

Med tanke på ny struktur i BaseBibliotek:

- Kan dagens stengtfelt overføres til 1), dvs. fjernlån ut? (beholde gammelt felt i en overgangsfase?)
- Kan vi unngå å få 15 felt for å dekke opp ja/nei og intervall?

Sikt kan komme tilbake med mer i en skriftlig uttalelse dersom det er ønskelig

Bibliotekservice: Vil gjerne diskutere de tekniske mulighetene

Nasjonalbiblioteket v/ Inger sender ut dette punktet med mulighet til høringssvar fra leverandørene.

Spørsmål rundt bordet om det å åpne for bibliotek å reservere seg, kan skape forvirring fordi det er kan bli for mange avvik, og kan dette skape hindring av fjernlånssamarbeidet?

Kommentar på at informasjonen ut og hvordan dette kommuniseres til bibliotekene vil være essensielt. Å delta i fjernlånssamarbeid er fremdeles hovedmål for alle. Avvik vil kun være i spesielle tilfeller. Må sikre at vi ikke undergraver fjernlånstjenesten innenfra.

Neste møte:

Onsdag 21. mai 2025 fysisk møte Oslo. Med lunsj, og utvidet innhold. Sett av 3,5 timer.